

Sygn. akt SNO 49/16

UCHWAŁA

Dnia 30 listopada 2016 r.

Sąd Najwyższy - Sąd Dyscyplinarny w składzie:

SSN Michał Laskowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Włodzimierz Wróbel

SSN Bogumiła Ustjanicz

Protokolant Katarzyna Wojnicka

przy udziale Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Sądu Okręgowego [...],

w sprawie **G. W.**

sędziego Sądu Rejonowego w [...]

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 30 listopada 2016 r.,

zażalenia, pełnomocnika wnioskodawcy

na uchwałę Sądu Apelacyjnego - Sądu Dyscyplinarnego w [...]

z dnia 22 sierpnia 2016 r., sygn. akt ASDo .../16,

utrzymuje zaskarżoną uchwałę w mocy.

UZASADNIENIE

Do Sądu Apelacyjnego - Sądu Dyscyplinarnego w [...] wpłynął wniosek pełnomocnika P. W. o udzielenie zezwolenia na pociągnięcie G. W. – sędziego Sądu Rejonowego do odpowiedzialności karnej za to, że:

„w dniu 4 lutego 2015 r. w Sądzie Rejonowym w [...] na sali sądowej, ogłaszając wyrok w sprawie sygn. akt [...] i uzasadniając ten wyrok w obecności innych osób znajdujących się na sali sądowej, jak również w pisemnym uzasadnieniu wyroku pomawiał i znieważał P. W. o to, że:

- nagrania nie zawierają całości nagrania, mogą być zmanipulowane, zgłasza rzekome popełnienie przestępstwa, tj. za czyn z art. 212 § 1 k.k.,
- dokonuje kolejnych prób oczerniania M. M. i G. M. i innych osób, zabije G. M. i jego syna jeżeli coś stanie się babci, wtedy akurat był trzeźwy, odwołanie się do starszej babci było ze strony oskarżonego perfidnym sposobem uzasadnienia swego bezprawnego zachowania, z pewnością miał możliwość zabicia pokrzywdzonego i jego syna bo przyjechał do swego domu, tj. za czyn z art. 216 § 1 k.k.”

Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny uchwałą z dnia 22 sierpnia 2016 r., sygn. ASDo .../16, odmówił zezwolenia na pociągnięcie G. W. – sędziego Sądu Rejonowego w [...] do odpowiedzialności karnej za czyny z art. 212 § 1 k.k. i art. 216 § 1 k.k.

Zażalenie na tę uchwałę wniósł pełnomocnik P. W. Zarzucił uchwale naruszenie prawa materialnego, tj. art. 80 § 2c Prawa o ustroju sądów powszechnych w związku z art. 212 § 1 k.k. i art. 216 § 1 k.k. oraz obrazę przepisów postępowania tj. art. 7 k.p.k. i art. 358 k.p.k. W konkluzji zażalenia pełnomocnik wniósł o uchylenie zaskarżonej uchwały i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu w [...] do ponownego rozpoznania, a ewentualnie o zmianę zaskarżonej uchwały i zezwolenie na pociągnięcie sędziego G. W. do odpowiedzialności karnej za czyny z art. 212 § 1 k.k. i z art. 216 § 1 k.k.

Sąd Najwyższy–Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje.

Zażalenie pełnomocnika wnioskodawcy nie jest zasadne.

Zgodnie z art. 80 § 2c ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych sąd dyscyplinarny wydaje uchwałę zezwalającą na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej, jeżeli zachodzi dostatecznie uzasadnione podejrzenie popełnienia przez niego przestępstwa. Przestępstwo to czyn bezprawny. W prawie karnym wskazano szereg sytuacji, w których określone zachowania, mimo wyczerpania znamion ustawowych czynu zabronionego pozbawione są cechy bezprawności, a tym samym nie mogą być uznane za przestępstwa. Tego typu normy – kontratypy - zawarte są w rozdziale III Kodeksu karnego (np. obrona konieczna) i w innych częściach Kodeksu karnego (np. uzasadniona krytyka – art. 213 k.k.). Bezprawność jako cecha normatywna czynu zabronionego musi być przy

tym oceniana w kontekście całości systemu prawa. Stąd przyjmuje się, że w prawie karnym uwzględniać należy także kontratypy pozaustawowe. Do nich zalicza się najczęściej zabiegi lecznicze, ryzyko sportowe oraz działania w ramach szczególnych uprawnień i obowiązków. Niektóre zachowania, wyczerpujące skądinąd znamiona czynu zabronionego, pozbawione są zatem cechy bezprawności i nie są przestępstwem.

Istotą wykonywania władzy sądowniczej jest wymierzanie sprawiedliwości. Sędziowie podczas wymierzania sprawiedliwości mają obowiązek dokonywania oceny poszczególnych zachowań stanowiących przedmiot rozpoznania. Oceny te, odnoszące się do konkretnych osób, mogą narażać na negatywny odbiór w opinii publicznej lub na utratę zaufania potrzebnego dla danego stanowiska, zawodu lub rodzaju działalności. Przykładowo - sformułowana przez sędziego ocena zeznań świadka jako niewiarygodnych, niezgodnych z prawdą, nawet kłamliwych może być odebrana jako wypowiedź o charakterze zniesławiającym; zdyskwalifikowanie opinii biegłego jako niefachowej i wewnętrznie sprzecznej zapewne podważa zaufanie do wykonywania działalności biegłego. Wypowiedzi tego rodzaju zawarte w uzasadnieniu orzeczenia lub wypowiedziane w trakcie przedstawiania ustnych motywów ogłoszonego wyroku nie stanowią jednak z reguły przestępstwa, pozbawione są cechy bezprawności, stanowią bowiem realizację obowiązków nałożonych na sędziów. Zauważyć trzeba, że podobne reguły dotyczą prokuratorów, adwokatów czy radców prawnych, którym także zasadniczo nie można przypisać przestępstwa w związku z przedstawianymi przez nich w toku procesu ocenami i opiniami.

Wyjątkowo jednak można uznać zachowanie wymienionych osób, w tym sędziów, za zniesławiające i stanowiące przestępstwo. Wykazać jednak trzeba, że konkretne działanie wykroczyło poza granice uprawnień i obowiązków wynikających ze sprawowania urzędu sędziego. Trzeba wykazać, że sędzia miał zamiar zniesławienia, że pod pozorem dokonywania czynności służbowych, w rzeczywistości chciał poniżyć daną osobę w opinii publicznej lub narazić ją na utratę zaufania potrzebnego dla danego stanowiska, zawodu lub rodzaju działalności. Ocena okoliczności ustalonych w przedmiotowej sprawie prowadzi do

wniosku, że nie można takiego zamiaru (a także zamiaru znieważenia wnioskodawcy) dopatrywać się w działaniach sędziego G. W.

Sąd Dyscyplinarny pierwszej instancji przedstawił w uzasadnieniu zaskarżonej uchwały w pełni prawidłową wykładnię przepisów obowiązującego prawa, w tym art. 80 § 2c u.s.p. Wbrew twierdzeniom zażalenia zbadał materiały dowodowe i prawidłowo ustalił stan faktyczny sprawy. W pełny i przekonujący sposób przedstawił przy tym w uzasadnieniu uchwały tok swojego rozumowania, poddając analizie treść poszczególnych wypowiedzi wskazanych we wniosku. Na tej podstawie Sąd Dyscyplinarny pierwszej instancji trafnie uznał, że brak jest podstaw do udzielenie zezwolenia na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej. Sąd Najwyższy-Sąd Dyscyplinarny w całości aprobuje zaskarżoną uchwałę, nie dostrzegając w zażaleniu argumentów, które mogłyby ja skutecznie podważyć. Pamiętać przy tym należy, że rozważania Sądu *a quo* koncentrowały się na ustaleniu, czy zachodzi dostatecznie uzasadnione podejrzenie popełnienia przez sędziego przestępstwa. Przedmiotem ocen nie były zatem trafność i stosowność użytych przez sędziego sformułowań w perspektywie kontroli odwoławczej, czy ich zgodność z zaleceniami metodycznymi lub etycznymi.

Nie dostrzegając podstaw do uwzględnienia zażalenia Sąd Najwyższy-Sąd Dyscyplinarny orzekł o utrzymaniu w mocy zaskarżonej uchwały.